Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улица Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 4 улиця св. Антонього.

Письма приймають ся лишь франкованѝ.

Рекламаціи неопечатанѝ вôльни ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Прилога до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 7. Четвергъ 10 (22) Сѣчня 1891. Рôкъ I.

Запросины до предплаты.

Часопись наша має за цѣль вдоволити потребамъ моральнымъ и матеріяльнымъ всѣхъ родимцѣвъ нашихъ и остати неôдлучнымъ товаришемъ тыхъ, котрымъ добро загальне лежить на серцю. Тожь взываємо всѣхъ благомыслячихъ до спомаганя насъ въ осягненю тои цѣли. Предплатна цѣна въ наголовку.

Передвчасный критицизмъ.

I.

Молодôсть!... Се слово и все, що зъ тымъ понятьемъ вяже ся, лише той оцѣнити може, кому житейскѝ бурѣ листъ по листю зôрвали всѣ идеалы и рознесли по широкому свѣту; той лише єи вартôсть спôзнати може, кому тѝ юнѝ лѣта свободы и рожевыхъ снôвъ, минули безъ поворотно, а журба пригорбила и инеємъ сивизны посыпала чоло.

Бувало колись, та не такъ ще давно тому, що молодѣжь, якъ лише почула живѣйшій ударъ серця и чудотворну теплоту любови, сновала идеалы смѣлѝ та высокѝ ажь до небесъ, рвала ся до дѣла, любила горячо и Бога Сотворителя и край родинный и народъ свой, та ще бодай и ту красавицю выбранку своего серця, для котрои не було нѣ жертвы затрудннои, нѣ завеликои. Повага, досвѣдченье, умъ и наука старшихъ, була въ такъ великôмъ пошанованю, що нѣ оденъ зъ молодикôвъ не посмѣвъ бы бувъ зъ якоюсь похибою, не то вже зъ дерзостею выхопитись противъ старшимъ ôдъ себе.

Въ тонкости партійности и непройдимѝ лябиринты політики молодѣжь не вдавала ся; любити ôтчину. таку яка она єсть, и за ню въ єи потребѣ послѣдну каплю крови дати, то була політика. А хотяй зъ неи неразъ выходили клопоты для молодежи и небезпечности для єи идеалу, то однакъ нѣ оденъ потôмъ не жаловавъ минувшого, и радо терпѣвъ, за свои молодечѝ похибы, они бо такъ честнѝ и щирѝ були...

Такъ було оно колись... А нынѣ?

Кто знає теперѣшну молодѣжь добре, кто приглядає ся єи прямованямъ, слѣдить за бажанями, за мотивами єи труду, кто допытуєсь, якѝ въ неи идеалы та поступованьє моральнє, той на се пытанье найде ôдповѣдь, котра на користь теперѣшнои молодѣжи не выпаде.

Виджу, якъ молодѝ мои читателѣ, наморщивши ся на се, що пишу, радѝ-бы ôдтятись менѣ: — мы не потребуємо въ часописи політичнои проповѣди — а хочемо политики, мы вже не дѣти, щобы ôдъ якогось тамъ старого мантыки слухати звычайныхъ нарѣчокъ на молодѣжь, при тôмъ — се не правда, що кажете.

— Правда, чи не правда, а сказати таки треба, що знаю, хоть се певна рѣчь, що моя писанина: — то горохъ о стѣну.

Не давно зôйшлисьмо ся зъ однимъ катихитомъ школъ середнихъ, великимъ пріятелемъ молодежи, але мимо то, тверезо на рѣчи задивлюючимъ ся.

— Що то буде, каже ôнъ, заломивши руки, — що буде якъ та молодѣжь наша доросте, возьме въ свои руки керму справъ публичныхъ и святу спадщину по батькахъ! Єсли межи нею теперь не такъ якъ треба, то що буде потôмъ? Норовôвъ чистыхъ та щирости молодечои не шукай въ неи, тамъ перебѣглôсть задивляюча; чувства теплого для религійныхъ идеалôвъ, такъ мало, що най лишь збуде ся реґулямину шкôльного, а застигне и ся одробина релиґійности, яка ще єсть. Учить ся она що правда, але не для науки самои, не для того, щобы научившись, бути пожиточною родиннôи земли; наука въ неи, то лишь порôгъ, котрый конче переступити треба, щобы здобути хлѣбъ, средства уживаня, марного поблыску въ свѣтѣ. ôтчина, народна бувальщина, батькôвски преданя, трудъ для будучности народа свого, однымъ словомъ, тѝ идеалы такъ дорогѝ колись кождому, особливо молодому серцю; то теперь пустѝ фразы, надъ котрыми не варто и бавити ся. Навѣть любовь чиста, плятонична, котра колись ублагородняла и до чесноты та до ревного труду запалювала молодця, теперь передъ часомъ якось пенмає ся зôстарѣлыхъ та тверезыхъ серць, котрѝ заступило передвчасне знанье всего и лукаве уживанє.

— Та вжежь — кажу — оно хиба не такъ зле. Суть вынятки. Молодѣжь працює, вяже ся въ товариства, рве ся до дѣла, забирає голосъ въ справахъ публичныхъ, пише навѣть политично-соціяльнѝ розправы, выступає зъ ôдчитами, чогожь вамъ ще больше треба?

— О тое-жь бо менѣ иде, — каже мôй собесѣдникъ, и надъ тымъ сумую, — що молодѣжь наша завчасу бере ся до того, що ще до неи не належить. Она, що повинна дивитись на житьє зъ красною и поетичнои єго стороны; задивлюєсь на нєє занадто поважно и зъ зимнымъ критицизмомъ неприступнымъ для неи. Ось напримѣръ: кого могли втѣшити тѝ зводины въ політичнôй цѣли, якѝ були недавно и туть и въ Вѣдни и ще десь межи академичною молодежею рускою, двохъ партійныхъ напрямôвъ? Помиму вже тое, чи ся, такъ раня, та ще на лавѣ шкôльнôй почата партійнôсть и зъ нею сполученый такъ горячій антаґонизмъ, властивѝ для нашои молодежи; того однакъ простити годѣ, що голоусы полі-

---

ПАНЪ НАЧАЛЬНИКЪ.*)

Образокъ зъ житя.

Година була може 10-та передъ полуднемъ, а панъ Начальникъ повѣта сидѣвъ вже зъ своѣмъ „управленіи“ — где понадъ дверми чорный обуголовный орель и св. Георій списою дусить люту гадину — зъ поза жовтого ясенового бюрка проглядала єго сѣва голова зъ пôдстриженою бородою и усами, выстаюча изъ зеленого урядового мундура.

Сидѣвъ ôнъ и писавъ щось завзято, а довкругъ него сидѣли также и скреботѣли перами зôгнути надъ столиками, пôдвладнѝ єму урядники.

Пора була лѣтна, а день ясный погôдный. Черезъ широкѝ ôкна „Управленя“ видѣли ряды пôдсѣнь зъ жидôвскими крамами и стада голубцѣй, сидячѝ на почорнѣлыхъ дахахъ, а понадъ ними на синѣмъ тлѣ неба малевались двѣ острѝ вежи костела и бѣлѣсенька сіяюча до сонця баня парафіяльнои Церкви.

Фиглярне сонце граючи по небѣ, заглянуло вже и до комнаты управленія. Спустилось напередъ на пôдлогу, влѣзло потôмъ на шаблю, зачало грати зъ гузиками и конечно хотѣло добратись до сивои чуприны пана Начальника.

Вже кôлька разôвъ поднѣсъ ôнъ долонѣ надъ чоло утомлене, кôлька вже разôвъ хотѣвъ вскрикнути:

„Ухъ Господи какъ жарко!“ але кождымъ разомъ зупинивъ ся и слово на вусахъ затримавъ, бо щожь бы сказали пôдвладнѝ? Служба бачь, не дружба!

Панъ Начальникъ бувъ однымъ зъ тыхъ людей желѣзныхъ, котрыхъ выховала сурова Николаєвска дисциплина, богатырь крымскихъ воєнъ, незнуреный въ працѣ, незломный въ полненю обовязкôвъ, суровый для другихъ а найсуровшій для себе.

Для того мимо утрудженя и спеки, сидѣвъ ôнъ и писавъ непрестанно, и бувъ бы ще незнати якъ довго водивъ перомъ по паперѣ, колибъ сего не перервало зъявленіе ся передъ бюркомъ пана Секретаря.

Приступивъ ôнъ униженно, цѣлый встревоженый и подаючи Начальникови паперъ во двое зогнутый, сказавъ коротко:

— „Ваше Благородіє, что дѣлать? депеша зъ Ґуберніи“. Въ депешѣ стояло выразно, щобы Пароха мѣсцевого, старого о. Николая Н—вича, сей-же часъ ôдставити фѣрманкою до Ґуберніи, понеже правительство постановило „саслать єго на поселеніе“. Було се зъ поводу сеи несчасной справы „очищенія обрядôвъ“, где правительство зняйшлось въ опозиціи зъ бажанями мѣсцевого духовеньства и народу.

Начальникъ взявъ письмо въ руки, перебѣгъ очима тай сказавъ сухо:

— Ну, саслать, такъ саслать! Однакъ выдавъ отвѣтнѝ розпоряджения, положивъ нумеръ на депешѣ, увѣдомивъ жандармерію, по чѣмъ зъ спокôйнымъ лицемъ забравъ ся до своихъ ôдвѣчныхъ занятій: писавъ ôдозвы, переглядавъ акта....

* * *

Казалось бы, що се такъ легко, ôдобравши депешу, перезрѣти ю, запротоколовати и выдати ôдвѣтнѝ порученя жандармеріи. А прецѣнь на вымовленье сего всего, на высказанье сего сухого: „Ну, такъ саслать!“ старый герой севастопольскій потребовавъ приклúкати въ помôчь цѣлу свою желѣзну енергію, вооружитись цѣлою своєю незвороженою ôдвагою колишнего вояка и цѣсарского слуги.

Бо треба знати, що сего власне старого о. Николая, котрого нынѣ каравъ силою свого уряду, цѣнивъ высоко яко человѣка, ба навѣть обожавъ єго скрыто.

Дѣйстно бо человѣкъ то бувъ великои праведности, человѣкъ великого серця и духа,

*) Образокъ сей, то одробина зъ тои кровавои и незатертимъ пятномъ лежачои на россійскôмъ чиновництвѣ исторіи насильного переведенія уніятôвъ холмскихъ на шизму. Майже кожде село, кождый священникъ, кожда родина може оповѣсти щось подôбного. Дѣйстна то мартирольоґія руска послѣднихъ часôвъ. Жаль, що зъ неи такъ мало до потомности перейде.

тики, посмѣли заявляти свою признательно̂сть або недовѣріє (!) мужови, котрый здобувъ собѣ загальне поважанье. Або и ти̂ ославлени̂ „резолюціи“ недовареныхъ головъ, котрыми передъ парою лѣтъ, польска академична молодѣжь, прозвавшая ся радикальною, гадала настрахати Европу и ґабинетамъ завдати перцю! Не смѣшный же то проявъ предвчасного позованя на реформаторо̂въ?

Або ти̂ зрывы до гулятыки и марнованье дорогого часу на неприлични̂ забавы та розрывки, — ехъ! говорѣть що хочете, каже мо̂й собесѣдникъ, — а оно такій на моє выйде, що въ насъ молодѣжи нема въ властиво̂мъ того слова значеню, а суть: якіись старцѣ зъ молодыми але вже добре звялыми о̂дъ розпусты лицями; якіись сензаты та критики незрѣли̂, котрымъ не въ ладъ що свѣтъ по ихнему не кружить, неуклонни̂ гордуны, котрымъ вѣкъ, повага, заслуги, характеръ — не панъ. Силабъ я мо̂гъ вамъ ще подо̂бныхъ факто̂въ розказати, доказуючихъ, що правда моя, та дамъ споко̂й, вы бо хиба и сами̂ знаєте про се не мало.

— Правда — кажу — отче катехито, що богато єсть злого межи нашою молодежею и що она якось передъ часомъ дозрѣває; але и то признати мусите, що и не мало доброго межи нею. Не мало, такихъ любыхъ а невинныхъ, разторопныхъ а веселыхъ, трудолюбивыхъ а скромныхъ, здо̂бныхъ а поко̂рныхъ, що ажь душа радує ся згадавши, яка то буде зъ неи по̂дпора и окраса, для нашого народу, коли ти̂ пучки розцвѣтуть ся красно, и вонєю чеснотъ засіяють.

— Дай то Боже! — о̂дповѣвъ мо̂й товаришь.

Зъ Украины.

Кореспондентъ кієвскій пише до *Czas*-у:

Церковныхъ шко̂лъ остаючихъ по̂дъ зарядомъ св. синода єстъ въ нашо̂мъ краю (Волынь, Подо̂лье, Украина) близько 3000. Найбо̂льше ихъ бо 1300 єсть въ Кієвщинѣ. При нихъ, школи „народни̂“ або „министеріяльни̂“ т. є. остаючи̂ по̂дъ зарядомъ министра просвѣты майже никнуть, такъ ихъ мало. Въ одныхъ и другихъ школахъ учителѣвъ мало або и зо̂всѣмъ нема.

Школы министеріяльни при теперѣшно̂мъ попо̂вско̂мъ напрямѣ, не до̂знають по̂ддержки высокихъ сферъ, котрыхъ Егеріею всегда єсть оберъ прокуроръ синода, угрнумый фанатыкъ Побѣдоносцевъ.

Недостаткови учетелѣвъ въ парохіяльно-церковныхъ школахъ легко було до теперь зарадити: бо, по просту приказано попамъ учити и вже. Не дуже то бувъ надобный матеріялъ учительскій, особенно въ о̂днесеню до теперѣшныхъ потребъ педаґоґіи въ цивилизованыхъ краяхъ, тожь кинули ся выробляти о̂дповѣтнѣйши̂ силы учительски̂.

Тутъ станувъ въ пригодѣ св. синодови Михайловскій монастыръ въ Кієвѣ. Архимандритомъ тои обители єстъ теперъ архієпископъ Іреней, котрому повѣрено мисіонерство на всѣхъ штундысто̂въ, старовѣро̂въ и другихъ розкольнико̂въ въ Кієвщинѣ, котрыхъ тутъ не мало. Поняли наконець що для спиненя зросту штунды треба передъ всѣмъ доброи школы. Отже покликано Іренея на члена рады шко̂льнои въ епархіи ще въ 1884, котрій вже до теперъ на то̂мъ становищу, проявивъ незвычайну у шизматицкого єрарха ревно̂сть. Оставши архимандритомъ свято-Михайловского монастыря, взявъ ся за те, щобы сей монастыръ до дѣла просвѣтного запрягчи. Тутъ о̂нъ дѣйствує по мысли Побѣдоносцева, котрому такъ лежитъ на серци, щобы монастырѣ, живою дѣяльностію заявили ся передъ суспо̂льностію, що они не здеморализовани̂ дармоѣды якъ було до теперъ. Заходомъ Іренея о̂дкрыто дня 13 грудня минувшого року при монастырѣ „доповнительни̂ курсы, для шко̂лъ церковно-парохіяльныхъ“ зъ котрыхъ має пото̂мъ зладити ся педагоґичный семинарь. Задача вызначена тымъ курсамъ така: „приготовити учителѣвъ зъ незахвѣяными переконанями народными (російскими) и православними (шизматицкими) а такожъ, познакомити ихъ зъ педаґоґичною практикою и дати имъ сто̂лько вѣдомостей, щобы були хочь якъ будь о̂двѣтными учителями, въ школахъ. Монастыръ давъ на сю цѣль 3000 руб. а рада шко̂льна єпархіяльна, не знати ско̂лько. Кандыдаты тыхъ курсо̂въ, жіють разомъ зъ монахами, зъ ними ѣдять, и заховують монастырскій обходъ. Рано и вечеръ бувають на богослуженю и спѣвають въ хорѣ монастырскомъ. Рекрутують ся они зъ що здо̂бнѣйшыхъ и порядне̂йшихъ ученико̂въ шко̂лъ парохіяльныхъ. Зъ того видно, що правительство російске прозрѣвши на конець, що побороти штунды трудно буде безъ просвѣты народа попало на перши початки розумного напряму, котрый и просвѣту здвигне, и духовеньство доси такъ грубе, темне, неморальне, и на справы суспо̂льни̂ ро̂внодушне, займе трудомъ пожиточнымъ, котрый на него повліяти може хосенно.

Тому проявови нерадовати ся трудно. Шизма російска мала всегда одну и тусаму для себе основу въ запущеню духовеньства и темнотѣ народа. Зъ того вылягъ ся той страшный фанатызмъ противъ всего, що не „православне“. Най наро̂дъ прозрить, просвѣтить ся и выгляне черезъ науку на ширшый свѣтъ Божій, а правда до его душѣ заглягне певно. Най духовеньство, котре доси обмежувало ся на безмысльне сповнюванье устава церковного и по за тымъ або не робило нечь, або пиянствовало; най то нужденне попо̂вство украиньске, буде мати честну цѣль для себе розо̂грѣє ся въ працѣ надъ народомъ, почує посмаку пастырства, а тогды и оно забажає чогось иншого; якъ бути лишь чиновництвомъ и полиційнымъ чинникомъ въ деспотично̂мъ устрою державы, ще такъ понижуванымъ и о̂дпыханымъ честнѣйшими людми, якъ дотеперь бувало.

Справы краєви̂.

По причинѣ послѣдного огню въ копальнѣ воску въ Бориславлю, о̂днѣсъ ся Выдѣлъ краєвый до ц. к. Суду краєвого у Львовѣ и Краковѣ зъ представленьемъ тыхъ недогодностей, яки̂ потягає за собою то, що суды обводови̂ при покликуваню знатоко̂въ обмежують ся до инжинеро̂въ го̂рництва, або осо̂бъ фаховыхъ замешкалыхъ въ одно̂мъ лишень округѣ судово̂мъ. Дальше по̂днѣсъ Выдѣлъ краєвый, що на зменшенье нещасныхъ случаѣвъ моглобы корыстно вплывати и то, єслибы ореченя знатоко̂въ були предкладани̂ не лишь ц. к. судамъ, но и Выдѣлови краєвому. На представленье се наспѣла на дняхъ о̂дповѣдь зъ обохъ Судо̂въ, льво̂вского и крако̂вского. Судъ льво̂вскій о̂дповѣвъ, що предкладанье Выдѣлови оречень судовыхъ булобы дуже хосенне, и моглобы вплынути на усуненье сумныхъ а такъ частыхъ случаѣвъ бориславскихъ.

Судъ однакъ не єсть управленый до удѣлюваня акто̂въ цѣлого доходженя, а именно зо̂знань свѣдко̂въ наочныхъ, иншимъ властямъ.

Що до покликуваня знатоко̂въ зъ иншихъ округо̂въ судовыхъ, якъ той, въ котро̂мъ они замешкали̂, то рѣчь та не лишень не принесла бы хо̂сна, а противно моглабы утрудняти результаты слѣдства, бо случаѣ таки̂ вже зъ натуры домагають ся скорого полагодженя, закимъ еще не наступила змѣна стану, якій бувъ въ хвилѣ нещастя, бо лишень тогды зможуть знатоки выдати ореченье оперте на власно̂мъ спостереженю, инакше мусѣлибы полягати на зо̂знаняхъ осо̂бъ третыхъ и нефаховыхъ. До того покликованье знатоко̂въ зъ другихъ округо̂въ потягалобы за собою опо̂зненье шко̂дливе интересамъ властителѣвъ копальнь и бо̂льши̂ кошта Скарбу державного. Кро̂мъ того, Судъ полягати може и на тыхъ знатокахъ, котрыхъ до теперь покликавъ, а именно въ Бориславлю де рѣчознавцею єсть всегда делеґатъ уряду го̂рничого, на зо̂знаню котрого полягати можна, и зо̂зная ти̂, инколи заходить по̂дозрѣне, що въ дано̂мъ случаю могло мати мѣсце переступленье закона, становлять звычайно по̂дставу до полагодженя сплаты на дорозѣ судовой.

Судъ въ Краковѣ донѣсъ Выдѣлови краєвому, що выдавъ о̂дповѣдне розпорядженье, щобы суды тамошного округа апеляційного пересылали Выдѣлови краєвому ореченя знатоко̂въ, зложени̂ въ случаяхъ нещасныхъ въ копальняхъ нафты и воску, а такожъ, щобы завзывано знатоко̂въ зъ другихъ округо̂въ, єсли нестане насупротивъ того §. 119. пост. кар.

Судъ крако̂вскій однакъ гадає, що покликованье знатоко̂въ зъ того самого округа, котри̂ всегда суть заприсяжени̂, оджe о правдѣ ихъ зо̂знань можна мати моральне пересвѣдченье, не може мати лихого вплыву на токъ самои справы, а єслибы передъ або по выданю ореченя заходили яки̂ сумнѣвы, судія слѣдчій може тому скуточно запобѣчи.

Переглядъ політичный.

Въ Бельґіи день вчерайшій бувъ днемъ великого переполоху. Зъ напруженою увагою выжидало его правительство. Дня того мала о̂дбути ся одна зъ найбо̂льшихъ манифестацій, домагаючихъ ся заведеня загального права голосованя. Якъ выпала она, еще днесь намъ не звѣстно, но полученый вчера нами тельеграмъ зъ Брукселѣ доносить, що зъ цѣлого краю спѣшать до Брукселѣ толпы радикало̂въ, соціялисто̂въ и роботнико̂въ. О годинѣ пято̂й мала ся почати манифестація и выслана бути до начальника мѣста делегація, зложена зъ пятохъ члено̂въ, котри̂ предложать ему петицію до парляменту, домагаючу ся загального голосованя.

прикметъ такихъ, котри цѣнимо и въ смертельно̂мъ ворогу.

Бувъ то собѣ старухъ жвавый, веселенькій, румяный, взо̂рцевый господарь, славный пасѣчникъ, а при то̂мъ душа чиста и ангельска, серце Церквѣ и громадѣ цѣле о̂ддане. А такъ було въ нѣмъ щось оживленого, щось вѣчно молодого, що мимо шестьдесятки лѣтъ и сивои чуприны, можна ся було въ него влюбиты, [illegible]дивлячись въ его кари̂ сіяючи̂ очи.

Все тое беручи на увагу можна-бы смѣло сказати, що оба они, т. є. священникъ и начальникъ зъ одвои були лѣплены глины, такъ характеры и успособлене сходились межи собою.

Начальникъ такожь бувъ якъ то кажуть „хвацкій“: пристойного смаглого лиця, тримавъ [illegible] просто, мавъ живи̂ молодечи̂ рухи, а чорни̂ зъ чорными бровами очи̂, палали еще часомъ [illegible]имъ огнемъ, що коли разъ танцовавъ ма[illegible]ура у „генеральши“, всѣ плескали въ руки, всѣ в[illegible] голосъ кричали:

„Вотъ маладецъ начальникъ“!

Треба додати еще, що бувъ такъ само якъ О. Николай, пріемный въ бесѣдѣ и за то лю[illegible]ный въ товариствѣ та разомъ зъ нимъ тѣ[illegible] ся симпатією половины мѣсточка.

[illegible] однакъ мимо такого сходства характе[illegible] межи одпымъ а другимъ була цѣла про[illegible]

[illegible]

Начальникъ бувъ паничь, деликатный, шляхтичь зъ роду, зъ образованьемъ старанным, зъ широкимъ поглядомъ на свѣтъ; но прито̂мъ дражливый непомѣрный, амбитный, а по̂дъ маскою либерализму крыючій въ серцѣ своемъ дозу фанатизму дла „православія“.

Цѣлкомъ инакше священникъ: выхованый въ закутку, зъ образованьемъ середнымъ, походячій изъ люду, бувъ якъ то кажуть „парафіаниномъ“.

Не мавъ въ собѣ тои тонкости дво̂рскихъ маніеръ, тои упреджаючои гречности, анѣ такъ вытравного суду о рѣчахъ великого свѣта.

Але за то той дивный запасъ духа, той порывъ мысли, та сила переконаня и природна легко̂сть зъєдиаия собѣ серцъ людскихъ ставляла его высше начальника, въ котрыхъ мимо блескучого образованя, мимо знаємости свѣта и исторіи, мимо безъпречнои правости серця, чути було якійсь холодъ, тѣсноту и заскорупленье.

Тоти̂ ро̂жницѣ выйшли на явъ, якъ скоро розпочала ся нещастна справа обрядова.

Начальникъ маючи о̂дъ Правительства наказъ успособити наро̂дъ къ маючимъ наступити змѣнамъ, розпочавъ плавно, широко и учено розводитись надъ потребою зближеня ся до „вѣковѣчнои православнои Церкви“, представлявъ ноторичну конечно̂сть такои змѣны, — и зъ властивою собѣ льояльностію указувавъ на пошанованье волѣ доброчинного монарха....

(Дальше буде)

Хотяй аранжеры манифестаціи постановили удержати якъ найбôльшій спокôй, всежъ такой згромаджено въ Брукселѣ бôльше войска. Що манифестаціи сего рода маютъ мѣсце, плыве то зъ конституційного порядку белгийского, после котрого громады и ихъ заряды автономичні маютъ таку свободу, що наколи начальникъ мѣста позволивъ на манифестацію, правительство заказати єѣ не смѣє а вôльно лишь правительству старати ся о захованье супокою. Якъ скôнчила ся та манифестація, о тôмъ поучать насъ телеграмы, заходить однакъ обава, що толпы, пôдюджуванѣ радикалами и социялистами не зможуть удержати рôвноваги.

Вже въ однôмъ зъ попередныхъ чиселъ згадали мы о тôмъ, що правительство сербске загадало роздати оружье милиціи. Ото що пишуть въ тôй справѣ зъ Софіи до *Pester-Lloyd'a*. Вѣсть зъ Бѣльграду, себѣ-то бы правительство замѣрило роздѣлити межи милицію 100.000 карабинôвъ, выкликала въ Софіи якесь занепокоєнье. Треба бо знати милицію сербску, щобы зрозумѣти чимъ єсть узброєнье єи пôдчасъ супокою. Єсть то дуже небезпечне узброєнье поселя сельского. Хвилево може оно бути зô взлядôвъ партійно-политичныхъ пожаданымъ, но въ часахъ, коли розгорячкованье обôйме край, узброєнье то може мати вплывъ и до того абсолютный на постановленя правительства. Длятого Болгарія має вже нынѣ достаточни причины до звернення уваги на розпорядженя правительства сербского вооруженя тычачі ся. Заложеня твердынѣ въ Пиротѣ не можь собѣ толковати инакше, якъ лишень тымъ, що Сербы въ мілітарныхъ своихъ розпорядженяхъ оказують особенну тенденцію противо Болгаріи. А противно правительство булгарске до теперь не выйшло еще анѣ на шагъ зъ рôвноваги — и зарядить лишень найпотребнѣйшій средства ôдпорні.

Буджетъ Болгаріи въ порôвнаню до буджету милитарного зъ минувшого року, єсть зменшеный о 2,400.0000 франкôвъ. Выдатки на цѣли войсковй выносили року минувшого 23,900.000 франкôвъ, на рôкъ сей вызначено лишь 21,490.000.

Для заощедженя тыхъ 2,400.000 наступить редукція войска, зôстаюча въ чинной службѣ но загальна сила збройна, на стопѣ воєнной зменшеною не буде. Только буджетъ войсковый, загальный буджетъ Болгаріи на рôкъ 1891 выказує 785.000, надвыжки доходôвъ надъ розходами. При тôмъ зважити потреба, що мала тота сума взросте страшенно, божь при тôмъ покрыває сей рôкъ дефицитъ року минувшого въ сумѣ 8,540.000. Загальне отже полѣпшенье ся буджету выносить 9.390.000.

При тôмъ не можь забути, що Болгарія платить рôчно 3 милионы франкôвъ, яко гарачь всхôдно-румельскій, пôвъ милиона на сплату давного всхôдно-румельского довгу, 1,74?.000 проценту ôдъ пожички на обвароване Рущука и Варны, 1,770.000 процентôвъ ôдъ пожички въ Банку для краєвъ затягненои, и 2,520.000 фр. яко рату коштôвъ окупаційныхъ для Россіи. Все то вставлено до буджету сегорôчного. Маленька держава, а ладомъ своимъ и здоровою господарскою економичною розвиває ся въ порôвнаню бôльше, якъ многі державы.

Въ парижскôмъ парляментѣ зажадавъ вчера деп. Bourgeois выповѣдженя всѣхъ трактатôвъ гандлевыхъ, а принятя системы взаимныхъ уступствъ, устанавляючи именно оплаты охоронні за оплаты охоронні, а свободу торговлѣ за свободу торговлѣ зô стороны противнои. Министръ Ribot ôдповѣвъ, що рѣчею правительства буде привернути Франціи цѣлковиту свободу въ справахъ тарифъ цловыхъ, однакъ правительство не булобы за выповѣдженьемъ всѣхъ трактатôвъ, бо Франція не може ôдособняти ся середъ другихъ народôвъ Европы, и не має найменшои корысти въ тôмъ, щобы ôдкликувати застереженя для народу найбôльше увзглядненого. Деп. Cassagnac узнавъ поступованье правительства.

Изба приняла 458 голосами противъ 11 голосôвъ освѣдченье Ribot-а, высказуючи свою гадку, що Франціи въ справѣ єи тарифъ цловыхъ прислугує повна свобода децизіи.

Парляментъ принявъ также вчера одноголосно кредитъ въ сумѣ двохъ милионôвъ на пôдпомогу для бѣдныхъ по мѣстахъ, а то зъ причины строи зимы. Правительство хоче ся еще домагати и пôдпомоги для селяньства.

Сербскі радикалы всѣхъ собѣ противныхъ называли не инакше, якъ здрадниками и злодѣями, а противно пôдносили свою солидарность и правôсть. Шило вылѣзло зъ мѣшка. Межи радикалами родять ся що разъ то гôршй роздоры. Радикальнй „Мале Новине“ оголосили письмо до президента министрôвъ Груича, въ котрôмъ голосять, що публична опинія, а особенно партія радикальна заинтересовала ся дуже майномъ министра Тавшановича—радикала.

Передъ двома роками, закимъ министръ сей обнявъ теку, мавъ ôнъ 17.000 дукатôвъ довгу, а нынѣ въ самыхъ акціяхъ бѣлградскои касы має ôнъ 35.000 франкôвъ. „Мале Новине“ пôдносять тутъ и способы, якими Министръ Тавшановичь дôйшовъ до такого маєтку, не найчистѣйшй. Остаточно домагають ся ôдъ президента министрôвъ, щобы ôнъ пояснивъ рѣчь тоту, тымъ бôльше, що поясненье то лежить въ интересѣ и поваги правительства и радикальнои партіи, котра уходила до теперь за непродайну.

Часть радикалôвъ домагає ся еще и уступленя министра Джаѣ, а навѣть и самого президента министрôвъ. Причина здаєсь та сама, що у Тавшановича. Добре кажуть Москалѣ: „казна матушка, дери скôлько можна“.

На запытанье правительства сербского, що до ôновленя угоды торговельнои, ôдповѣвъ габинетъ вѣденьскій, що перше всего мусить спôзнати пôдставы, на якихъ правительство сербске переговоры оперти схоче. Правительство сербске ôдповѣло, що яко пôдставу будучихъ переговорôвъ хоче уважати: заступленье дотеперѣшныхъ оплатъ ôдъ вартости оплатамы подробными, а также острѣйше береженье приписôвъ що до торговлѣ граничнои.

Зъ Риму доносять до *Polit. Corresp.*, що италійске министерство справъ внутрѣшнихъ заказало выдавати пашпорта тымъ зъ италійскихъ емигрантôвъ, котрі по полишеню ôтчины не маютъ въ Бразиліи запевненого собѣ удержаня.

Кроника.

— **Ц. к. Рада шкôльна краєва** именовала тымчасового учителя, Іоана Гораковского, въ Любянѣ, сталымъ учителемъ школы етатовои въ Любянѣ.

— **Папѣ Намѣстникова,** гр. Баденьова, вернула вчера въ Вѣдня до Львова.

Левъ XIII. выдає страшенно мало на удержанье своеи особы, а и въ цѣлôмъ Ватиканѣ захована якъ найбôльша ощадность. После тогорôчного буджету, уложеного зъ початкомъ року, призначивъ Святѣйшій на выдатки своеи кухнѣ и столу ледво 160 фр. Зъ того спôзнати, якъ убого жіє Голова Церкви.

— **Посолъ Телишевскій** скликує своихъ выборцôвъ зъ турецкого округа на вѣче, котре ôдбуде ся въ Турцѣ, дня 29-го сѣчня н. с. На вѣчу тôмъ зложить посолъ Телишевскій своє справозданье посольске.

— **Др. Льюдвикъ Виндгорстъ**, предсѣдатель и вождъ нѣмецкого центрумъ парляментарного и соймового пруского, обходивъ дня 17 с. м. 80-лѣтну памятку своихъ уродинъ. Хвиля та дала способность всѣмъ пріятелямъ политичнымъ юбилята до высказаня найбôльшои вдячности, якою перенята для него католическа Нѣмеччина. Др Виндгорстъ родивъ ся 17 сѣчня 1811 року въ Кальденгирѣ. По укôньченю студій правничихъ осѣвъ яко адвокатъ въ Оснабрику; въ р. 1848 зôставъ совѣтникомъ суду апеляційного въ Цельце, въ року 1851 зôставъ выбраный маршалкомъ Избы гановерскои и того самого року покликано го до министерства Шелье. Въ р. 1862 яко министръ справедливости старавъ ся о примиренье Гановеру зъ Австрією. Уступивъ зъ министерства въ р. 1865, а два роки пôзнѣйше заставъ выбраный въ округѣ Лигенъ-Меппенъ посломъ до парляменту пôвночно-нѣмецкого. Въ 1869 бере удѣлъ въ конґресѣ свѣтскихъ католикôвъ и пôдписує адресъ до Епископôвъ противъ непогрѣшимости папы. Въ 1870 и 71 организує въ парляментѣ нѣмецкôмъ сторонництво католическе, на челѣ котрого стоить до нынѣ, а стоить яко найревнѣйшій оборонецъ правъ Церкви католицкои. По торжественнôмъ богослуженю, яке ôдбуло ся на интенцію юбилята, вручено єму 43.000 марокъ, зôбраныхъ середъ католикôвъ нѣмецкихъ на будову костела католицкого въ Гановерѣ.

— **Лябрієръ,** той самъ, котрый допомôгъ до утечи Падлевскому, убійци россійского генерала Селивестрова, а котрого трибуналъ карный засудивъ на 13 мѣсяцѣвъ вязницѣ, зôставъ увôльненый вырокомъ апеляційного трибуналу. Въ мотивахъ вызоку пôднесено, що свѣдки, котрі ѣхали зъ Лябрієромъ и Падлевскимъ до Турину, въ предложенои фотографіи Падлевского не спôзнали чоловѣка, зъ котрымъ ѣхали, нема тому певности, чи особа, котра ѣхала зъ Лябрієромъ, єсть Падлевскимъ.

— **Садуля-паша**, амбасадоръ турецкій при Дворѣ вѣденьскôмъ, скôнчивъ самоубійствомъ. Перша вѣсть, себѣ-то Садулла-паша бувъ раженый paралижомъ, показала ся неправдивою. Рѣчь мала ся якъ слѣдує: Ôдъ довшого часу можна було замѣтити въ нѣмъ признаки меланхоліи, а вѣсть получена передъ кôлькома днями зъ Константинополя, будь-то-бы єго жена и дочка були небезпечно слабі, погôршила еще и такъ вже ненормальный станъ здоровля Садулла-паши. Въ хвилѣ сильнѣйшого розстроєня загадавъ ся бувъ повѣсити, бо на шиѣ єго знайдено опôсля слѣды вытерті шнуркомъ. Опôсля замкнувъ ся въ комнатѣ и за помочею рурки ґутаперховои, сполученои зъ рурою ôдъ ґазу втягавъ до себе ґазъ, поки не стративъ притомности. Вправдѣ знайдено єго еще живого, но всякі забѣги оказали ся даремными, и житя Садулла-паши уратовати було годѣ. Покôйникъ зôстававъ при амбасадѣ ôдъ року 1883 и знаный бувъ яко чоловѣкъ правого характеру.

Миліардъ франкôвъ важить въ золотѣ 322.58, а въ срѣбрѣ 5 милионôвъ кильограмôвъ. Для подвигненя одного миліарда франкôвъ въ золотѣ потреба 3,225 людей, а 50.000 для пôднесеня миліарда франкôвъ срѣбломъ. А такихъ миліярдôвъ 5 заплатила Франція Нѣмцямъ.

Пропавъ безъ вѣсти Доминикъ Залановскій, 11 лѣтный сынъ Іосифа Залановского, служащого при желѣзницѣ въ Станиславовѣ. Въ понедѣлокъ 12 сѣчня н. с. выйшовъ зъ дому до школы и не вернувъ до теперь, Бувъ то хлопець слабо збудованый, блѣдый, одѣтый въ сурдутъ бронзового цвѣта и шапку.

Вѣсти епархіяльні.

Еп. Перемыска.

Презенту на Угерцѣ мінеральні, дек: лѣського, одержавъ о. Григ. Макаръ.

Продовженье речинця до кан. институціи до 15 марта 1891, одержали оо.: Корн. Грушкевичь на Ракову, дек. старосôльского; Мих. Вербицкій на Лѣщины, дек. бѣцкого.

Новопоставлені пресвитеры одержали отсі мѣсця: сотрудництва: Мих. Гичко въ Старôй Соли, Георгій Вербицкій въ Краковци, дек. яворôвского; І. Демянчукъ въ Старôмъ Мѣстѣ; Ром. Прислопскій въ Судовôй Вишни, Мих. Ортиньскій въ Самборѣ, Іос. Скобельскій въ Дорожовѣ, дек. мокряньского; Дим. Хилякъ въ Новосѣлкахъ гостинныхъ, дек. мокряньского; — завѣдательства; Вол Гукевичь въ Горянцѣ, дек. балигородского.

Сотрудництво при катедральнôй церквѣ яко служитель св. Тайны покаянія, одержавъ о. Богданъ Ярема, сотрудникъ въ Старôй Соли.

Перенесеный о. Конст. Хотинецкій зъ сотр. въ Новосѣлкахъ гостинныхъ на сотр. въ Буковôй, дек. старосôльского.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень, 21 сѣчня. Переговоры австрійско нѣмецкі въ справѣ угоды торговельнои перервані на два або три дни, въ котôмъ то часѣ маютъ дельеґаты обохъ сторôнъ порозумѣти ся зъ своими правительствами.

Вѣдень, 21 сѣчня. Погребенье тѣла Найд. Архикняжны Маріи Иммакуляты ôдбуло ся вчера по полудню пôсля звычайного церемоніялу.

Мадритъ. Въ слѣдствіе строи зимы во всѣхъ провинціяхъ крайна нужда.

Брукселя, 21 сѣчня. Участники вчорайшой манифестаціи, домагаючои ся ревизіи конституціи, въ числѣ около 4000 перейшли черезъ улицѣ мѣста. Короводъ попереджовала поліція. Манифестація о чверть на сему прійшла передъ ратушь, где комитетъ либеральнои корпораціи манифестъ, домагаючій ся ревизіи конституціи. Все ôдбуло ся супокôйно, жадныхъ забуренъ не було.

Ôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовômъ инсератѣ стоитъ 7 кр., при бôльше разовômъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрî частѣйше будутъ свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Выробы корчиньскî.

Тревалî и дешевî!

тревальшî и значно лѣпшî ôдъ фабричныхъ, а таньшî ôдъ подôбныхъ выробôвъ — цѣлкомъ льнянî ручнî выробы ткацкî якъ:

ПОЛОТНА

ôдъ найгрубшихъ до найтаньшихъ.

и **ВЕБЫ**

штука 35 м. довгостій, 80—88 цм. ширины, ôдъ 10—20 зл.

РУЧНИКИ. ХУСТКИ ДО НОСА и т. и.

поручає по найнизшихъ цѣнахъ.

ВЛ. ҐОНЕТЪ

Въ Корчинѣ коло **Кросна.**

Пробки *franko*. При бôльшихъ замовленяхъ ôдповѣдный рабатъ.

Выробы корчиньскî.

ЮСИФЪ ЧЕРНИЦКІЙ

Рукавичникъ и бандажиста

у Львовѣ, Ринокъ ч. 28

поручає ласкавои памяти свôй складъ всякого рода

ТОВАРÔВЪ РУКАВИЧНИЧИХЪ

власного выробу

По сталыхъ умѣренныхъ цѣнахъ

Замовленя зъ провинцій высылають ся ôдворотною почтою.

Новôсть!

Вебы чисто льняни 30-лѣтнои вытревалости, довгота штуки 60 локтей и ширина 88 смт., цѣна ôдъ 22 злр. и высше поручає **Перша краєва фабрика ткацка у Львовѣ,** ул. Академицка ч. 2. **Краковъ,** улиця Славковска ч. 1, **Тернопôль,** ул. Ґимназіальна ч. 30.

Пробки на жаданье дармо и franco. (A)

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купує и спродає

всякî ефекта и монеты

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадпои провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає:

$4\frac{1}{2}\%$ листы гипотечнî.
5% листы гипотечнî преміованî.
5% листы гипотечнî безъ преміи.
$4\frac{1}{2}\%$ листы Тов. кредитового земс.
$4\frac{1}{2}\%$ листы Банку краєвого.
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку краєву галицку.
4% пожичку пропинаційну галицку.
5% „ „ буковиньску.
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
$4\frac{1}{10}\%$ пожичку пропинаційну угорску.

4% угорскî Облигаціи индемнизаційнî,

котрî то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купує и продає **по цѣнахъ найкорыстнѣйшихъ.**

Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного приймає ôдъ Вп. купуючихъ всякî **выльосованî, а вже платнî мѣстцевî** паперѣ цынни, якъ також **купоны за готôвку, безъ всѣлякои провизіи, а противно замѣсцевî,** лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрî самъ поносить.

АПТЕКА ПÔДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

у Львовѣ, улиця Скарбкôвска

поручає средства власного выробу, за котрыхъ скуточнôсть и совѣстне спорядженье ручитъ, именно:

Сиропъ зѣляно-слодовый Др. Зебургера, знамените и выпробоване средство противъ всякихъ слабостей груди и гортанки. Уживає ся що три годинѣ для дорослыхъ по ложцѣ ôдъ кавы. — Цѣна бутельки 50 кр.

Зѣлье Др. Себурґера, тоє надзвычайно розширене средство, єсть рôвно яко попередне скуточне противъ кашлю, хрипки, катару и иншихъ слабостей грудныхъ. Цѣна пуделка 20 кр.

СКЛАДЪ Вôдъ минеральныхъ и нерстворôвъ здроєвыхъ. — Фабрика екстрактôвъ зуповыхъ, воды содовои.

Складъ матеріялôвъ для аптикарôвъ, хемикôвъ и фотоґрафôвъ.

Іоанъ Важный

поручає свою богато заосмотрену торговлю **гербаты россійской „Попова“** и товарôвъ корѣнныхъ, имените **вина, водъ минеральныхъ, масла десерового** и т. д. Специяльно уряджена **комната до снѣдань,** где для выгоды Вп. Публики можна достати горячî стравы.

На складѣ удержує такожь дерево опалове и углье.

ТАРТАКЪ ПАРОВЫЙ

и фабрика паркетôвъ

фирмы

РАЙНГОЛЬДЪ и БУБЕРЪ

въ Гвоздѣ п. Надвôрна, стація желѣзнои дороги Станиславôвъ, **контора и складъ у Львовѣ ул. Косцюшки ч. 3,** поручає свои выробы **дощинокъ дубовыхъ и паркетôвъ** въ великомъ выборѣ по найбôльше умѣреныхъ цѣнахъ Franco до кождои стаціи желѣзнои дороги, пôдъ порукою цѣлковитои сухости матеріялу и стараннаго выконаня. Цѣнники иллюстр. gratis и Franco.

Торфъ прасованый

въ полѣнахъ.

Найтаньшій опалъ за 7 зл. 56 кр. за 20 сотнарôвъ зъ доставою до дому въ простъ зъ Дублянъ, фѣра містить 40 мѣшкôвъ

Замовленя приймає гандель

Іоана Важного,

Чарнецкого, ч. 2.

Увага. Понеже великій напливъ замовлень, прошу вчасно замавляти.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикаръ у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы),

поручає знанî зъ доброты своєи и письмами узнаня надгородженî средства курацийнî, а перше всего:

Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхіосѣ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

П о д я к а.

Добротвôръ, 13 марта 1890.

Вп. Брониславъ Виткевичь, аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Передъ кôлькома лѣтами черезъ апоплексію утративъ я силу въ правôй руцѣ, що тымъ тяжше мя дôткнуло, що зъ причины того мусѣвъ я покинути выгôдне мѣсце яко официялиста приватный и зôставати зъ моеи родиною безъ найменшои помочи.

Въ моихъ терпѣняхъ уживавъ я найрозличнѣйшихъ средствъ, якî менѣ тôлько раджено, но все на дармо.

Допервa уживанье черезъ довшій часъ **„Нервотону“,** препоручуваного въ анонсахъ **„Календаря здоровя Леопольда Литыньского“,** доказало чуда! Ото теперь рушаю рукою якъ давнѣйше. Дякую Вамъ Пане, що своимъ чудеснымъ средствомъ стали вы найбôльшимъ добродѣємъ терпячихъ людей.

Антоній Новаковскій.

Сибѣрска масть

певна въ всѣхъ случаяхъ ôдмороженя

Цѣна слоика 50 кр.

П о д я к а.

Глубока, 22 Лютого 1890.

Вп. Брон. Виткевичь, аптикарь Львôвъ-Пôдзамче.

Честный Пане!

Зъ приємностію спѣшу сповнити милый обовязокъ, подяковати Вамъ за Вашу „Масть сибѣрску“. Моî рукы були ôдъ ôдмороженя покрытî формальными ранами — но по кôлькаразовôмъ ужитю той чудесной масти загоили ся, не позôставляючи найменшого слѣду.

Прошу приняти щирî слова моеи вдячности и поважаня.

В. Загôрскій,

завѣдатель добръ Вп. граф. Дуниновои.

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.